

Захисні кадри

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

Година 4,5

П- 813744

Сьогодні весь радянський народ вроцісто
відзначає свято Перемоги радянського на-
роду над німецько-фашистськими збройни-
ми силами.

Святкуючи День Перемоги, трудящі на-
шої рідної соціалістичної Батьківщини —
робітники, колгоспники та трудова інтелі-
генція — рапортують своїми трудовими
перемогами, монолітною згуртованістю
навколо Центрального Комітету Комуні-
стичної партії Радянського Союзу. Радян-
ські люди прагнуть миру і сьогодні ще раз
демонструють свою волю до миру.

Вроцісто відзначають свято Перемоги
студенти нашого університету. В усіх ака-
demічних групах та студентських гурто-
житках проходять бесіди та політичні
інформації про День Перемоги. Студент-
ська бібліотека організувала велику ви-
ставку політичної та художньої літератури,
що відображає геройчний подвиг радян-
ського народу у Великій Вітчизняній війні.
Викладачі та студенти, що брали участь
в розгромі гітлерівської Німеччини, в ці
дні діляться з студентами своїми бойови-
ми спогадами.

НА ПОРОЗІ НОВОГО ЖИТТЯ

Навчальний рік в університеті на-
слідається до кінця. Завершується
робота в наукових гуртках і лабо-
раторіях, студенти захищають кур-
сові та дипломні роботи, напружено
готуються до останнього етапу — за-
ліків та екзаменів.

На деяких факультетах універси-
тету екзаменаційна сесія вже розпо-
чалається. Так, студенти IV курсу хімі-
чного факультету склали екзамен з
курсу діалектичного матеріалізму,

І група IV курсу геолого-географіч-
ного факультету склали фізичну
географію. Але це тільки початок —
попереду велика напружена робота.

Наближаються й останні дні пере-
бування наших випускників в стінах
університету. Швидко промайнули
роки навчання. Залишилися в мину-
ному цікаві лекції і семінари, захоп-
лююча літня практика. На всіх фа-
культетах випускники успішно захи-
щають свої дипломні роботи і готу-
ються до державних екзаменів. Іде-

час, коли потрібно буде ділом відя-
ти за те велике піклування, яким
оточують студентів Комуністична
партия, Радянський уряд і весь ра-
дянський народ.

Понад 400 чоловік закінчують в
циому році наш університет. Наш
народ одержує новий загін молодих
висококваліфікованих спеціалістів,
які готові всі свої сили і знання
віддати на благо рідної Батьківщини.
Молоді спеціалісти — філологи і
історики, хіміки та біологи, фізики і
математики — стають на широкій і
почесній шляхі самостійної праці.

Висококваліфіковані спеціалісти-
філологи будуть працювати в школах
Одеської, Кримської, Черніве-
цької, Житомирської та інших обла-
стей. Доброго педагога-філолога
одержить Будьоннівська середня
школа, Березівського району, Оде-
ської області. Туди підписала при-
значення відмінниця навчання, ви-
пускниця українського відділу філо-
логічного факультету Булавка. В

Котовську середню школу № 1 йдуть
працювати В. Крутин і В. Зозуля —
молоді подружжя філологів.

Одні з кращих студентів-випускни-
ків російського відділу філологічно-
го факультету Г. Жердій та З. За-
городнюк одержали призначення в
Савранський район, Одеської області.

З почуттям великої радості і гор-
дості одержують молоді спеціалісти
свої призначення, свою путівку в
самостійне життя.

Але, як кажуть, в родині не без

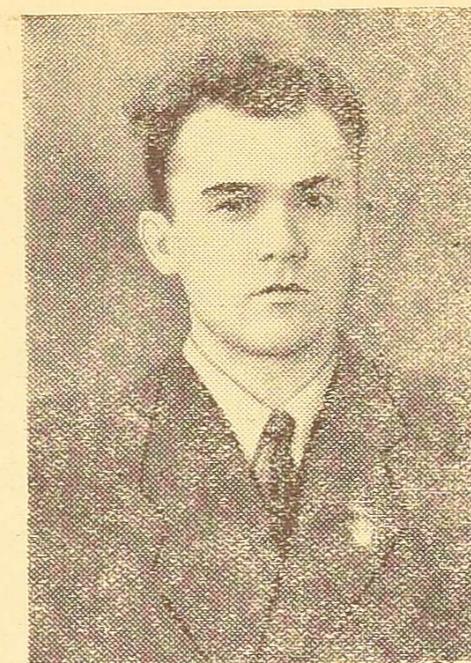
виродка. Знайшлися такі виродки й в дружній університетській сім'ї: це студент геолого-географічного фа-
культету, геологічного відділу Мона-
стирський, який категорично на комі-
сії відмовився підписати призначен-
ня, не маючи на те ніяких поважних
причин.

По-хуліганському поводив себе під
час розподілу призначенень випускник
фізико-математичного факультету
Ігнатенко. Наказом ректора він ви-
ключений з університету.

Таких людей, як Монастирський та
Ігнатенко, у нас одиниці, але вони є.
Про них ми повинні говорити рішуче і одверто, повинні викривати
їх міщансько-обивательське ество.
Навколо цих ганебних фактів нашого
студентського життя ми повинні провести велику виховну роботу.

Ще один крок вперед, і перед вами, товариші випускники, широко від-
криваються двері школи та виробни-
цтва.

Щасливої дороги, дорогі друзі. Ба-
жаемо вам великих успіхів в най-
почеснішій справі виховання моло-
дих будівників комунізму.

На фото: відмінник III курсу фізико-
математичного факультету Олександр
Іванов.

СЕСІЯ ПОЧАЛАСЬ

Відійшли в небуття спокійні часи
передекзаменаційного періоду. Поча-
лася гаряча пора весняної сесії.

Перші дані свідчать про дуже
поганий початок. Так, IV курс гідро-
логів приступив до складання екза-
менів, а Сатін не склав ще трохи
заліків. Не близьку справи і на
геологічному відділі.

На четвертому курсі, незважаючи
на те, що вже почались екзамени,
Шериця, Симагін, Мельтцер та Михаїленко не склали заліку з діам-
етриків підземних вод, а Деревич не
склав екзамену з англійської мови.
Крім того, на IV курсі був екзамен
з механіки ґрунтів. Результати його
теж незадовільні. Дуже багато
трійок, а Слесарєва і Гайдучкова
одержали незадовільні оцінки.

Ці факти не можуть пройти непо-
мічними. Треба, щоб комсомольська
організація курсу звернула увагу на
стан справ у геологів IV курсу.

Що ж стосується III курсу геolo-
гів, то там поки що справи благопо-
лучні. Офіційно сесія ще не почала-
лась, але група товаришів, що виїжд-
жають на Чукотку, склали досторо-
жно 2 екзамени без жодної задо-
вільної оцінки.

Попереду ще багато екзаменів, які
потребно успішно скласти. Бажаємо
вам успіху, географи і геологи.

(«Земля і надра»).

СВЯТО ПЕРЕМОГИ

Вроцісто відзначають свято Перемоги
студенти нашого університету. В усіх ака-
demічних групах та студентських гурто-
житках проходять бесіди та політичні
інформації про День Перемоги. Студент-
ська бібліотека організувала велику ви-
ставку політичної та художньої літератури,
що відображає геройчний подвиг радян-
ського народу у Великій Вітчизняній війні.
Викладачі та студенти, що брали участь
в розгромі гітлерівської Німеччини, в ці
дні діляться з студентами своїми бойови-
ми спогадами.

Зі спогадами про Ілліча

О 7-й годині вечора 6 травня важ-
кобуло знайти місце у великому
актовому залі. Бажаючих попасті в
залі було дуже багато. І це не див-
но. Адже зі спогадами про В. І. Ле-
ніна виступала Лідія Олександрів-
на Фотієва, людина, яка працю-
вала з Іллічем, добре його знала.

Немає в нашій країні людини,
яка б не прагнула глибше вивчити
життя Ілліча, нашого вчителя, ча-
шого вождя.

Лідія Олександрівна розповіла ду-
же багато цікавого, повчального про
Володимира Ілліча. З великою ува-
гою слухали викладачі та студенти
розвідів тов. Фотієвої про те, як
працював Володимир Ілліч, про його
важливі ставлення до товаришів по

роботі, до робітників та селян, які
зверталися до Ілліча в різних спра-
вах.

Яскраво розповіла Л. О. Фотієва
про ставлення Володимира Ілліча
до рідних, близьких, про те, як чу-
дово після титанічної праці умів
відпочивати Ілліч.

Спогади Лідії Олександрівни Фо-
тієвої, звичайно, не могли охопити
всіх питань життя і діяльності
В. І. Ле-
ніна, але те, що вона роз-
повіла, безумовно, допоможе нам ще
краче зрозуміти В. І. Ле-
ніна, чий образ такий дорогий радянським лю-
дям і всьому прогресивному лю-
ству.

Л. О. Фотієва відповіла на числен-

ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ

Органіки та фізіміки IV курсу довільно». Могло б бути більше і
відмінних оцінок.

Добре складає цей екзамен гру-
па фізіміків. В цілому ж на екза-
мені відбулася погана підготовка до
семінарських занять. За весь рік
тільки деякі виступи були задовіль-
ними.

Нам потрібно ще скласти 3 екза-
мени, з яких у органіків і фізімі-
ків дуже складні спецкурси.

Ми докладемо всіх зусиль, щоб

скласти їх якнайкраще.

ЛІТВИН, студентка IV курсу.
(«Радянський хімік»).

ШИРА ПОДЯКА

Вроною відсвяткував радянський народ Перше Травня — день міжнародної пролетарської солідарності. Робітники, колгоспне селянство, трудова народна інтелігенція продемонстрували свою згуртованість навколо Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу.

Організовано вийшли на святкову демонстрацію і студенти та викладачі нашого університету. Святкова колона прикрашена портретами керівників партії та уряду, транспарантами, живими квітами. Першим йде біологічний факультет. І на вроночих зборах, і на демонстрації колектив університету рапортував про свої успіхи в організації навчання та політико-виховної роботи серед студентів.

З великою радістю і гордістю за наш університет ми читали і перевічували першотравневі листи та телеграми, які надійшли в партійну організацію, ректорат та деканати з усіх кінців неосяжної соціалістичної Батьківщини від наших колишніх вихованців. Вони щиро дякують партійній організації, викладачам, всьому колективові університету за набуті знання, за справді комуністичне виховання.

Надзвичайно великою теплотою та задушевністю сповнені святкові листи наших добрих друзів, товаришів з країн народної демократії, які началися в нашому університеті, а зараз працюють в Польщі та Чехословаччині, Болгарії та Албанії. Ось що пише колишній наш вихованець Андрій Гловацький (Польща)

Ці сердечні слова високої вдачності нашого вихованця Андрія Гловацького не є поодинокими. Ширі вітає студентів та викладачів М. Лапинський (Польща) та ряд інших товаришів.

Щира подяка наших колишніх вихованців — це наша честь, яка в той же час зобов'язує нас ще краще працювати на благо рідної соціалістичної Батьківщини.

Одеса держуніверситет ректорові ЛЕБЕДЄВУ

СЛАВА

Берегів Іспанської Сахарі гаряче поздоровляємо Вас колектив викладачів всіх студентів Першотравневим святом бажаємо успішно завершити навчальний рік радісно і весело провести свято праці і весни.

СОЛЯНИК

Ректорові Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, професорові С. І. ЛЕБЕДЄВУ

Вельмишановний Сергію Івановичу! Колектив Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка гаряче вітає професорсько-викладацький і студентський колектив Ващого університету з Міжнародним

святом трудящих — 1 Травня.

Бажаємо Вам дальших видатних успіхів у виховній, учбовій та науковій роботі на благо нашої великої Батьківщини.

Ректор І. ШВЕЦЬ.

ПРО ВИКЛАДАННЯ ЗАГАЛЬНОЛІНГВІСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Після дискусії 1950 р. загальнолінгвістичні дисципліни — вступ у сторінках якого широко висвітлюється проблеми сучасної лінгвістики історія мовознавства — посили важливі місце в системі вищої філологічної освіти в нашій країні. Бивчення цих дисциплін поглиблює знання студентів-філологів з їхньої майбутньої спеціальності: вступ в мовознавство знайомить студентів з основами науки про мову, загальне мовознавство — з філософією мови, а історія мовознавства — дає оцінку діяльності мовознавців минулого, показує успіхи лінгвістики на різних етапах її розвитку аж до науки про мову.

Враховуючи необхідність широкої філологічної підготовки студентів, загальнолінгвістичним дисциплінам відводиться в учбових планах філологічних факультетів важливе місце: останнім часом видані нові програми, підручники та методичні посібники, на вивчення цих дисциплін відводиться велика кількість учбових годин, запроваджено екзамени та залики. Почав видаватись спеціальний журнал Академії наук

СРСР «Питання мовознавства», на мовознавство, загальне мовознавство ються проблеми сучасної лінгвістики й питання мовної політики в нашій країні та за її межами. Значно пожвавилася діяльність існуючих кафедр загального мовознавства, відкрито нові кафедри спеціально з цих дисциплін. На цих кафедрах сконцентрована вся загальнолінгвістична робота. Для підвищення наукової кваліфікації необхідне також глибоке знання загальнолінгвістичних курсів. Загальне мовознавство входить в обов'язковий мінімум аспірантської підготовки.

Необхідність широкої організації роботи в галузі загального мовознавства випливає також з інструктивного листа Міністерства вищої освіти СРСР від 15 вересня 1956 р. В ньому прямо говориться, що «вища школа повинна виховати у студентів широкий погляд на свою спеціальність: молодий спеціаліст повинен бачити не тільки сьогоднішній день виробництва, але вміти передбачати і накреслювати дальший його розвиток і удосконалення з викори-

Зростають ряди молодих шевченкознавців

Шороку в Києві відбуваються республіканські Шевченківські наукові конференції, які стали одним із визначних центрів у справі вивчення спадщини великого українського поета-революціонера, основоположника нової української літератури. Шороку в цих конференціях бере участь все більша кількість літературознавців Одеси, насамперед, нашого Одеського університету.

На нинішню VI Шевченківську конференцію, що відбулася у березні 1957 року, Одеса висунула нову проблему, яка ще не була досі предметом спеціального вивчення і обговорення: вплив Шевченка на українську радянську літературу. На розширеному засіданні відділу шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР було заслухано три наших доповіді з цього питання: «Образ Шевченка в поезії Павла Тичини» — автора цих рядків; «Шевченківська тема в поезії Сосюри» — ст. викладача Ворошиловградського педінституту Г. І. Рудницької (вихованки нашого університету, яка складала у нас кандидатський мінімум і пише дисертацію під керівництвом нашої кафедри) та

«Шевченківські мотиви в романі А. Головка «Маті» — ст. лаборантки Одеського університету Е. М. Мартинової.

Крім того, на цьому ж засіданні в ділі були заслухані доповіді аспіранта Одеського університету Г. Ф. Фолі — «Розвиток біографічного жанру в творчості Шевченка» — і ст. лаборантки Ш. М. Жовінської — «Леся Українка і Шевченко». На одному з наступних засідань відділу має бути заслухана доповідь ще одної нашої вихованки, Л. Л. Ленюк — «Старицький і Шевченко».

Доповіді тт. Рудницької, Мартинової, Фолі, Жовінської і Ленюк були попередньо заслухані і обговорені на заняттях аспірантського семінару, що постійно працює при кафедрі української літератури нашого університету. Як повідомлено було, ці доповіді, як і інші заслухані на конференції та на засіданні відділу, увійдуть до чергового «Збірника праць VI Шевченківської наукової конференції».

Вже зараз ряд інших товаришів, учасників семінару, зокрема дистантів — вчителів середніх шкіл

Одеси, почали готовуватись до наступної VII конференції, що відбудеться в березні 1958 року. Серед обраних тем: «Максим Рильський — дослідник Шевченка» (викладач університету П. Ю. Данилко), «Манжура і Шевченко» (вчителька середньої школи А. Б. Троїнська), «Шевченко і західноукраїнська революційна література 20—30-х років» (викладачка літератури харчового технікуму Л. С. Марцинкевич), «Шевченко і румунська література» (викладачка літератури музшколи ім. Столлярського Т. К. Чорна).

В шевченкознавчих колах Києва великий інтерес викликало повідомлення, що кафедра української літератури Одеського університету засіклила свою колективну працю — наукову біографію Тараса Шевченка. Багато шевченкознавців висловило згоду і бажання приїхати в Одесу в червні місяці на наукову конференцію з питань вивчення біографії Шевченка, яку скликає наша кафедра з метою обговорення наслідків дослідження і, зокрема, спірних і невияснених питань.

Доцент А. НЕДЗВІДСЬКИЙ.

ХОРОША ТРАДИЦІЯ

Добре велико конферанс студентів університету Жадан і Балкалей.

Після концерту почалися танці та ігри. Увагу гостей привернула виставка, розташована в конференц-зали. Там можна було побачити деревні прaporи всіх країн народної демократії, фотовиставки, присвячені досягненням братніх народів у будівництві соціалізму.

Багато людей збиралася біля столика з китайськими листівками. Китайські товариші охоче перекладають написи на цікавих малюнках, які викликають загальне захоплення.

Весело біля безпрограмної лотереї, де можна виграти і пляшку шампанського, і цукерку, і учнівське перо. Весело в аудиторіях, де відбуваються атракціони. Ось поздоровляють Р. Іванова, який одержав цінний приз — кілька важливих речей з ку-

татою курсу вступу до мовознавства, тобто мало обізнані в ньому.

В результаті такої хибної практики студенти одержують дуже низькі знання з вступу до мовознавства. Вони не засвоюють елементарних речей, плутають очевидні факти. Скільки разів доводилося чuti від студентів-філологів, що в Швейцарії говорять на швейцарській мові або на шведській, в Бельгії — на бельгійській, самоеди живуть на півночі і т. д.

Недостатня підготовка студентів з мовознавства пояснюється також тим, що кафедри не турбуються про підбір викладачів для ведення практичних занять. Дуже часто ці люди бивають випадковими і запрошуються лише з метою доведення їхнього навантаження до норми. Як правило, практичні заняття ведуться недосвідченими викладачами, які недостатньо знають іноземні мови. Тимчасом знання іноземних мов різних систем (східних і західних) є необхідною умовою для успішного і плідного викладання не тільки курсу вступу до мовознавства, але й всіх загальнолінгвістичних дисциплін.

Не краще було б сконцентрувати курс введення в мовознавство на одній кафедрі? На нашу думку, так. Але тут виникають інші труднощі.

стянням найновіших досягнень науки і техніки. Цей лист закликає керівників і всіх працівників вузів проаналізувати систему організації роботи, яка склалася на протязі років і єснє й понині, та накреслити найбільш раціональні форми підвищення якості підготовки студентів.

Хотілося б, перш за все, зауважити, що ми, працівники мовознавчих кафедр, не дотримуємося цих директивних вказівок. Обговорення інструктивного листа на раді факультету, я б сказав, пройшло формально: справа обмежилася читанням листа і побажаннями дотримуватись його вказівок.

Фактично ж ми продовжуємо працювати так, як працювали рік — два тому. По-старому значення загальнолінгвістичних дисциплін як предметів наукового вивчення і університетського викладання явно недооцінюється.

Пошлемось на факти. Незадовільні справи, перш за все, з організацією самого учбового процесу. В такому великому учбовому закладі, яким є Одеський університет, до цього часу немає кафедри загального мовознавства, немає єдиного центру організації науково-дослідної та педагогічної роботи з загального, мовознавства.

Через такі обставини учбова робота з загальнолінгвістичними дисциплін ведеться однією одночасно на двох кафедрах — російської та української мов, причому планування і облік роботи на кафедрах ідуть незалежно одне від одного.

Внаслідок такої організаційної непорозберихи, один курс — «Вступ у мовознавство» — ведуть представники мало не чотирьох кафедр: доцент Коган (кафедра філософії), доцент Гагкаев (кафедра російської мови), викладач Шумлянський (кафедра української мови) і інколи викладач Копиленко (кафедра класичної філології).

Кількість викладачів з цього курсу збільшується майже вдвое, якщо врахувати осіб, які ведуть практичні заняття. Про яке підвищення якості викладання та наукової роботи може йти мова, якщо ці товариші, які ведуть один курс, зустрічаються, можливо, тільки під час масових міроприємств університету. Ніякого обміну досвідом, не кажучи вже про те, що кожний з них по-своєму складає робочий план, читає лекції на свій лад і приймає екзамени і залики за своїм смаком. Контроль в порядку взаємовідповідів на кафедрі не досягає своєї мети, тому що відвідуючі здебільшого не чи-

До огляду
стінної преси

„ТЕЛЕСКОП“

На фізматі виходить факультетська газета «Телескоп». Е цьому році вийшло п'ять номерів: №№ 5—9. В основному газета справляє хороше браження — добре оформлення, змістовна, висвітлює різні питання з життя факультету. Але є, звичайно, недоліки і помилки.

П'ятій номер цілком складається з новорічних поздоровлень, побажань і шаржів. Весела, святкова газета. Але тут є деякі матеріали, які тільки займають місце. Наприклад, вірш «В Новий рік». Вміщений він, мабуть, заради заголовка та останніх двох рядків. Решта все вірши—нісенітниця. Автор хоче,

чтоб життя, як мутна река, неслася тихонько, остерожно.

Не віриться, щоб студент фізмату прагнули такого життя.

В цьому ж номері звертає на себе увагу задумлива фігура Ю. Загінайла. Під нею якийсь філософський підпис. Це не критика, а добродушне поплескування по плечах.

Цікавий шостий номер. Він наскрізь замітками з різноманітним змістом. Тут стаття про Ціолковського, замітки про педпрактику, про

міжнародний геофізичний рік, про дипломантів, розповіді екскурсантів про Москву і Ленінград.

Добре продумані й виконані шаржі про вибір професії. Тут же вміщені замітки про герб Одеси. Це дуже добре.

Але і в цьому номері не обійтися без оригінальничання. Слова «пропала правда у студента Кривди» вміщені тільки для того, щоб обіграти прізвище студента. Але це не смішно й не оригінально.

Різноманітний і сьомий номер: стаття про Ейлера, про педпрактику, про наукові гуртки. Тепло пишуть студенти про свого товариша Тому Іванову в замітці «Простая девушка».

Сатиричний куток представлений тут критикою на тих, хто не платить членських внесків. Добре те, що критика не загальна, а вказані прізвища запеклих боржників.

Дуже важливі питання піднімаються у восьмому номері газети. Це питання про дружбу, товариствість, колективність, принципальність.

Видно, що студентів хвилюють ці питання. І це не просто загальні замітки, в них говориться про окремі групи, про окремих людей. Це такі замітки, як «О лібералізм», «Среди математиков», «О дружбі». Особливо сильна стаття студентки Батманової «Это разве товарищи?». Вона прямо говорить своїм однокурсникам, що думає про них.

Останній номер — першотравневий. Цей номер спрощає найгірше враження. Він першотравневий тільки за оформленням, а в змісті немає нічого травневого, весняного, крім віршів «Первомай» і «Весна». Але хіба це вірш? Просто набір заримованих слів. Не від них ні весною, ні святом. Це просто сезонні вірші, які вміщені тому, що прийшли сезон — весна.

Єдине, що в цьому номері весняне — це сатиричний куток про моди.

А взагалі «Телескоп» став значно кращою газетою і буде ще кращою, коли редколегія вживе заходів для ліквідації недоліків, які є в її роботі.

Г. ШЕНДРИК.

„ФІЛОЛОГ“

Голе, голе мое поле!
Де ж ви, ясні квіточки?
Позгасали, поспадали,
Як на небі зіроньки!

Неначе для редакції стінної газети філологічного факультету написав ці рядки Степан Руданський. І дійсно, хто пам'ятає газету «Філолог» два роки тому, той не може не бачити різкої крутоті, по якій вона упала.

Зів'яли, потемніли квіточки, які колись цвіли, даючи зможу «Філологу» без особливих труднощів займати перше місце на конкурсі.

Здавалося б, у філологів, людей, найбільш близьких до мистецтва і літератури, газета повинна бути гарною, і змістовою, і своїм оформленням повинна привертати увагу читачів.

Однак, уже загальний вигляд газети не обіцяє нічого цікавого. Заголовки пишуться без всякої естетичного смаку, неакуратно розміщені шпалти, замітки рясніють по-

милками, частково через невдале друкування, а частково й від поганої перевірки газети.

Тому раз-у-раз зустрічаються такі сміховини, як: «спектакн», «в обні из комнат», «кобайн», «на стадоне», «направляєшся», «кунс», «господор», «подивилис», «прослюзилися» № 5).

А у замітці про вечір запитань і відповідей говориться: «С нечесничаючою повнотою ответил на вопросы из области музыки пианист Одесской консерватории, особенно подробно остановившись на основных принципах пианистической школы». Кому це зрозуміло?

Чотири номери стінної газети «Філолог» вийшли на протязі другого семестру. Це, звичайно, малувато, якщо зауважити, що газета по кількості заміток дуже невеличка.

Навчання і дисципліна студентів широко висвітлюються в газеті, однак форма заміток та статей суха, незмістовна, нецікава. Напри-

клад, що це, похвала чи критика: «Много сделал перед экзаменами Кубяков, который в течение первого семестра пропускал лекции, а если присутствовал, то только в качестве наблюдателя?» («Первое испытание», № 5).

В газеті не висвітлюється підготівка студентів до фестивалю, комсомольське та партійне життя факультету, обходиться питанням самостійної роботи студентів, побуту і т. д. Про святкову газету навіть говорити не хочеться. Це якийсь карикатурний плакат за оформленням, зміст газети навіть здалека не нагадує про свято.

Газета широко висвітлює роботу дипломантів, ставить питання спортивної боротьби, висвітлює питання навчання студентів на факульте, проте все це викладається так односторонньо, так сухо, що хочеться сказати: «Ви ж філологи, товариші редактори газет! Чи ви про це забули?»

Ан. БОРТНЯК.

Справа в тому, що за традицією в цьому університеті з часів О. І. Томсона загальномовні дисципліни завжди спирались, головним чином, на матеріали російської мови, і Томсон, по суті, очолював кафедру російського та загального мовознавства. Ця традиція в організації учбового плану продовжується тепер кафедрою російської мови, яка виконує навантаження і по загальнолінгвістичних дисциплінах.

Поряд з цим, для українського відділу введені загальнолінгвістичні дисципліни, які читаються частково українською мовою. Курс вступу до мовознавства тут читається українською мовою, а інші дисципліни — російською. Таке становище не можна вважати нормальним. Так чи інакше, ми вважаємо, що загальнолінгвістичні дисципліни повинні бути в інтересах справи об'єднані в межах однієї кафедри. Це виключить паралелізм і забезпечить підвищення якості викладання.

Погані справи з викладанням загального мовознавства та історії мовознавства. І тут не організований навчальний процес. Насамперед, ці дисципліни не з'язані з курсом вступу до мовознавства. Недивлячись на органічний зв'язок історії

мовознавства і загального мовознавства, на українському відділі вони розірвані, тому що тут взагалі не читається курс історії мовознавства. Перевірка на екзаменах показала, що через це студенти українського відділу менше підготовлені з загальнолінгвістичних наук.

Отже, необхідно ввести курс історії мовознавства і на українському відділі. Якщо ж кафедра української мови не може забезпечити читання курсу на українській мові, то можна об'єднати обидва відділи і читати їм спільні лекції з історії мовознавства. Таке спільне читання рекомендується також інструктивним листом МВО СРСР від 15 вересня 1956 р.

Необхідно також пожвавити науково-дослідну роботу в галузі загального мовознавства та історії мовознавства. В минулому Одеський (Новоросійський) університет славився своїми дослідженнями з загальнолінгвістичних проблем. Загальне визнання одержала відома книга О. І. Томсона «Загальне мовознавство», а також його численні праці з індоєвропейського мовознавства та сходознавства.

У нас є сили і можливості продовжувати прекрасні традиції О. І. Том-

сона. Але знов-таки справа у відсутності одного центру планування дослідницької думки — у відсутності кафедри загального мовознавства, де б були об'єднані творою сили з галузі теорії лінгвістики. На цій кафедрі могла б бути пожвавлена та кожа робота в галузі порівняльно-історичного мовознавства. Наш університет має дуже вигідне розташування, яке полегшує живі контакти з носіями слов'янських, романських, тюркських, кавказьких, семітських та інших мовних груп.

Ця обставина також відкриває широкі можливості для глибоких досліджень робіт з залученням класичних мов та археології півдня нашої країни.

Ми сподіваємося, що наші побажання і пропозиції щодо організації навчальної та наукової роботи з загальнолінгвістичними дисциплінами знайдуть підтримку серед спеціалістів філологічного факультету і керівництва університету.

Доцент К. Е. ГАГКАЕВ.

Від редакції: Друкуючи статтю доц. К. Е. Гагкаєва, редакція сподівається, що члени лінгвістичних кафедр висловлять свої думки щодо питань, піднятих автором статті.

Б. НАЙДЬОНОВ *

„ХОДИЛИ МИ ПОХОДАМИ“

Теплий літній дощ, передвісник дромів, звідки загрожують нападом Радянському Союзові і соціалістичним країнам, розташованим на кордоні з Туреччиною.

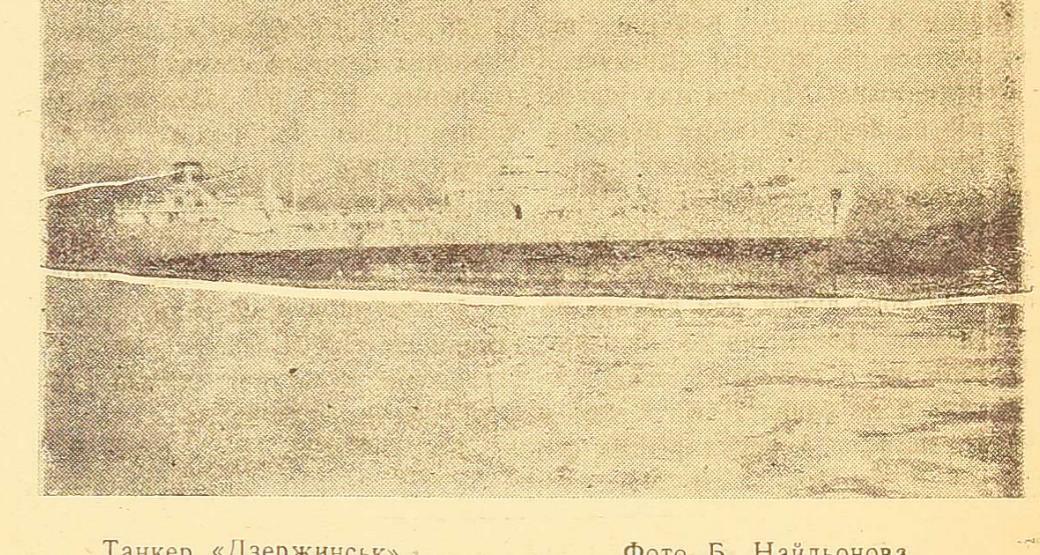
Незважаючи на ранній час, протока вирує життям. Власне кажучи, рух суден із Мармурового в Чорне море і в обратному напрямку відбувається цілодобово. Сьогодні у нас було дві зустрічі — танкери «І. Сталін» та «Ашхабад» поверталися з далекого рейсу на Батьківщину, а

скоро промайнули береги Босфору, вкриті буйною рослинністю, з якої виглядали численні вілли, кабаре, ресторани та гірські притони. Серед цієї зелені ми даремно розшукували в бінокль прикмети простого трудового люду. Немає йому місця ночку чорної ікри. Вздовж борту

...Ми вийшли з протоки. Спустився в катер турецький лоцман, поклав у кишеню традиційний «бакшиш» — ба-

рудовий люд.

...Ми вийшли з протоки. Спустився в катер турецький лоцман, поклав у кишеню традиційний «бакшиш» — ба-

Танкер «Дзержинськ».

Фото Б. Найдьонова.

серед цих істинно казкових багатств природи. Виднілися ряди шикарних машин, які безперервним потоком мчалися по набережній, купки одягнених в багаті сукні та костюми чоловіків та жінок, до слуху долітали звуки якоїсі жагучої мелодії.

Тут марнують життя багатії, що приїхали з різних країн Європи та з-за океану. Тут вони, купаючись в морі вітх, щедро витрачають те, що потім і кров'ю було зароблено робочим людом і потім відібрано в нього.

Справа, на європейському березі, стара фортеця. Чи не та, на стінах якої князь Олег прибив свій щит?

Район багатих вілл скінчився, почалася територія порту Стамбул, вулиці прибрали. А ось і прості люди. Це вантажники. Драний одяг шматтям звисає на виснажених тілах. Напівлів рибалки снують у своїх верткіх човніках поprotoці в надії на багатій віллов.

Глибокий старик і хлопчина років восьми мають нам навздріг, вітаючи червоний прапор з серпом і молотом, символ країни, де щаслива кожна праця. Це первізники. Вони мріють, щоб знайшовся бодай-хто, що побажав би переплисти протоку на їх човні і дав можливість заробити на хліб.

В бінокль добре видно невеликий базар біля Галатського мосту, де рибалки продають виловлену рибу, а продавці фруктів чекають покупців апельсинів... Та чи дочекаються?

Важкі дні переживає турецький народ. Жорстока експлуатація, надсильне ярмо податків розоряють селян, росте армія безробітних. Турецькі правителі оптом і в роздріб продають американським «благодійникам» свою країну.

Ось недалеко від входу в бухту Золотий Ріг, причаліся постійні «гості», кораблі американського штого флоту — авіаносець, важкий крейсер, есмінець. Гості ці почувають себе повними хазяями в Туреччині. Вони вкрили її територію сіткою аеропортів та морських баз, аеро-

(Дал

